

говорили сме за него хиляди пжти. И пакъ изненадата бѣше голѣма. Ние очудено се гледахме въ очитѣ, стиснахме си ржцетѣ, всѣки промълви по нѣщо и бързаше сякашъ да остане самъ, — самъ да надникне въ мислитѣ си, въ душата си.

Цѣлата дружина се строи. Не помня добре, какво говорѣ тогава дружинниятъ командиръ. Но азъ и сега виждамъ върху нервния, неспокоенъ конь внушителната и воинствена фигура, строгото лице, пламнало отъ непристоренъ гнѣвъ и широкия жестъ на ржката, която сочеше на югъ. Предъ него стояхме всички ние, хилядата души на дружината, неподвижни, нѣми, спотаили дишането си дори. Той свърши. И изведнѣжъ лицата на тия неподвижни, замръзнали сякашъ хора, трепнаха и пламнаха внезапно, гърдитѣ се подигаха. Ура! Деньтъ блещѣше ликуващъ и засмѣнъ. Сълзи пълнѣха очитѣ ми.

Почивката ни се продължи. Азъ гледахъ войниците. Тѣ бѣха зрѣли мъже, всички бащи на многобройни челяди. Тѣ се засѣбираха на групи и зашепнаха. Никой не се оплака, никой не възропта, но всички бѣха въздържани и спокойни. Тѣ тѣй бѣха свикнали съ тая обрядна тържественостъ да посрѣщатъ и чакатъ всѣки тежъкъ и святъ трудъ: сѣитба, жетва. А тежъкъ идѣше и сега трудъ: войната, голѣмата и страшна война.